

1152.

Na osnovu, člana 6 stav 1 tačka 9 i člana 20 stav 7 Zakona o vazдушnom saobraćaju („Službeni list CG“, broj 30/12), uz prethodnu saglasnost Ministarstva saobraćaja i pomorstva, Agencija za civilno vazduhoplovstvo, donijela je

P R A V I L N I K
O USLOVIMA I NAČINU VANAERODROMSKOG SLIJETANJA I POLIJETANJA
VAZDUHOPLOVA

Član 1

Ovim pravilnikom utvrđuju se uslovi i način vanaerodromskog slijetanja i polijetanja vazduhoplova u cilju sigurnog odvijanja vazdušnog saobraćaja u crnogorskom vazдушnom prostoru.

Član 2

Odredbe ovog pravilnika primjenjuju se za vanaerodromsko slijetanje i polijetanje vazduhoplova na kopnu, morskoj i drugim vodenim površinama koje se obavljaju u skladu sa pravilima vizuelnog letenja propisanim Pravilnikom o letenju vazduhoplova i Pravilnikom o klasama crnogorskog vazdušnog prostora i uslovima za njihovo korišćenje, kao i odredbama drugih propisa kojima su uređene operacije koje se vrše vazduhoplovom.

Operator vazduhoplova dužan je nakon slijetanja, tokom taksiranja i prije polijetanja, da se pridržava svih zahtjeva i preporučene prakse plovidbe na moru i unutrašnjim vodama.

Član 3

Odredbe ovog pravilnika ne odnose se na letenje vazduhoplova:

- (1) koji slijeću u slučaju nužde;
- (2) koji pružaju hitnu medicinsku pomoć;
- (3) koji učestvuju u operacijama traganja i spasavanja;
- (4) letova vazduhoplova za posebne namjene.

Član 4

Vanaerodromsko slijetanje i polijetanje vazduhoplova su operacije vazduhoplovom, koje uključuju slijetanja i polijetanja vazduhoplova sa površina na zemlji, moru i drugim vodenim površinama van aerodroma, helidroma i letilišta, a koje se nalaze van zona u kojima je zabranjeno vanaerodromsko slijetanje i polijetanje vazduhoplova.

Član 5

Operator vazduhoplova podnosi Agenciji za civilno vazduhoplovstvo (u daljem tekstu: Agencija) zahtjev za odobravanje vanaerodromskog slijetanja i polijetanja.

Obrazac zahtjeva iz stava 1 ovog člana dat je u Prilogu 1, koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Agencija vrši provjeru ispunjenosti uslova za vršenje operacija vanaerodromskog slijetanja i polijetanja vazduhoplova.

Ukoliko operator vazduhoplova ispunjava propisane uslove, Agencija izdaje odobrenje za vršenje vanaerodromskog slijetanja i polijetanja operatoru vazduhoplova sa rokom važenja do jedne godine.

Agencija će povući izdato odobrenje za vršenje vanaerodromskog slijetanja i polijetanja operatoru vazduhoplova koji izvršava operacije vanaerodromskog slijetanja i polijetanja vazduhoplovom:

- suprotno odredbama ovog pravilnika
- svojim postupcima ugrožava sigurnost ili nanosi štetu trećim licima,
- koristi pravo iz odobrenja za nezakonite djelatnosti,
- postupa suprotno dobrom ponašanju vazduhoplovca (airmanship),
- ne izvještava o vanrednim događajima značajnim za sigurnost,
- ne postupa u skladu sa drugim opštim ili posebnim propisima vezanim za sigurnost, zaštitu ili očuvanje životne sredine.

Agencija vodi registar (evidenciju) operatora vazduhoplova kojem je izdato odobrenje za vršenje vanaerodromskog slijetanja i polijetanja u koji se upisuju podaci o izdatim odobrenjima.

Član 6

Agencija, putem sistem vazduhoplovnog informisanja, objavljuje podatke o zonama u kojima je zabranjeno vanaerodromsko slijetanje i polijetanje vazduhoplova.

Operator vazduhoplova je dužan da se, prije izvršenja operacije vazduhoplovom koja uključuje vanaerodromsko slijetanje i polijetanje, informiše o zonama u kojima je zabranjeno vanaerodromsko slijetanje i polijetanje vazduhoplova.

Član 7

Operator vazduhoplova je odgovoran za sigurnost izvršenja operacija vazduhoplovom koje uključuju vanaerodromsko slijetanje i polijetanje.

Operator vazduhoplova je dužan da pribavi saglasnost vlasnika ili korisnika površine, koja se koristi za slijetanje i polijetanje vazduhoplovom za vanaerodromsko slijetanje i polijetanje vazduhoplovom.

Operator vazduhoplova je odgovoran za štetu nastalu korišćenjem površine koja se koristi za vanaerodromsko slijetanje i polijetanje vazduhoplovom.

Član 8

Vanaerodromsko slijetanje i polijetanje avionom ili helikopterom na terene, koji se nalaze na nadmorskoj visini do 1000 metara može da vrši pilot koji ima važeću dozvolu pilota aviona ili važeću dozvolu pilota helikoptera, pod uslovom da je ostvario najmanje 350 sati naleta kao pilot na vrsti vazduhoplova za koji aplicira.

Vanaerodromsko slijetanje i polijetanje avionom ili helikopterom na terene, koji se nalaze na nadmorskoj visini preko 1000 metara može da vrši pilot koji ima važeću dozvolu pilota aviona ili važeću dozvolu pilota helikoptera, pod uslovom da je ostvario najmanje 700 sati naleta kao pilot za komandama.

Vanaerodromsko slijetanje i polijetanje na vodenim površinama može da vrši pilot koji ima važeću ovlaštenje za upravljanje vazduhoplovom koji je sertifikovan za slijetanje na vodene površine.

Vanaerodromsko slijetanje i polijetanje toplovazдушnim balonom može da vrši pilot koji ima važeću dozvolu pilota balona.

Vanaerodromsko slijetanje i polijetanje ultralakom letilicom može da vrši pilot koji ima važeću dozvolu pilota ultralake letilice.

Vanaerodromsko slijetanje i polijetanje zmajem može da vrši pilot koji ima važeću dozvolu pilota zmaja.

Vanaerodromsko slijetanje i polijetanje paraglajderom može da vrši pilot koji ima važeću dozvolu pilota paraglajdera.

Član 9

Vazduhoplovom kojim se izvršava vanaerodromsko slijetanje i polijetanje ne može upravljati pilot koji u poslednjih 90 dana nije upravljao vazduhoplovom istog tipa ili na simulatoru vazduhoplova istog tipa i koji u istom periodu nije obavio najmanje pet polijetanja i slijetanja u ulozi pilota za komandama vazduhoplova istog tipa.

Član 10

Vanaerodromsko slijetanje i polijetanje se može izvršavati vazduhoplovima u okviru ograničenja vrste / klase / tipa vazduhoplova propisane uputstvom za eksploataciju vazduhoplova.

Dimenzije i karakteristike površine za vanaerodromsko slijetanje i polijetanje vazduhoplovom propisane su uputstvom za eksploataciju vazduhoplova kojim se vrši vanaerodromsko slijetanje i polijetanje.

Član 11

Površina za vanaerodromsko slijetanje i polijetanje vazduhoplova na zemlji i vodenim površinama (osim morske) mora biti na udaljenosti od najmanje 150 metara od lica i imovine na zemlji.

Površina za vanaerodromsko slijetanje i polijetanje vazduhoplova na morkoj površini mora biti na udaljenosti od najmanje 300 metara od obale i na udaljenosti od najmanje 150 metara od lica i imovine na vodi.

Član 12

Neposredno prije izvršenja vanaerodromskog slijetanja, vođa vazduhoplova je dužan da se nadlijetanjem terena uvjeri u pogodnost uslova za sigurno slijetanje i polijetanje sa predviđenog terena, kao i pogodnost prostora za slijetanje u vanrednim situacijama.

Član 13

Za vrijeme prilaza za slijetanje, slijetanja, polijetanja i putanje odlaska, kao i uz to vezanih manevara, minimalno rastojanje između vazduhoplova i lica i imovine mora iznositi najmanje 150 metara od vazduhoplova koji se koristi.

Izuzetno od stava 1 ovog člana Agencija može, na zahtjev operatora vazduhoplova, odobriti slijetanje i polijetanje vazduhoplova i na manjoj udaljenosti od lica i imovine, kao i zonama u kojima je zabranjeno vanaerodromsko slijetanje i polijetanje vazduhoplova u slučajevima organizovanja aeromintinga, sportskih takmičenja padobranaca, paraglajdera, zmajara i drugo.

Član 14

Agencija vrši nadzor sprovođenja operacija vanaerodromskog slijetanja i polijetanja u skladu sa ovlašćenjima propisanim Zakonom o vazdušnom saobraćaju.

Član 15

Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Uputstvo o uslovima i načinu izdavanja odobrenja za vanaerodromsko slijetanje i polijetanje helikoptera – autorizacija pilota za VASP Agencije za civilno vazduhoplovstvo broj 02/1-1348/1-10 od 09.09.2010. godine.

Član 16

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 01/2-1534/3-12
Podgorica, 07.12.2012. godine

Direktor,
Dragan Đurović, s.r.

Prilog 1

CRNA GORA AGENCIJA ZA CIVILNO VAZDUHOPLOVSTVO	MNE	ZAHTEJEV ZA ODOBRAVANJE VANAERODROMSKOG SLIJETANJA I POLIJETANJA VAZDUHOPLOVOM
	ENG	<i>APPLICATION FORM FOR AIRCRAFT OFF AIRFIELD LANDING SITE OPERATIONS APPROVAL</i>

Početno odobrenje <i>Initial registration</i>	☐	Dopuna / promjena <i>Amendment/change</i>	☐	Produženje / obnova <i>Revalidation / Renewal</i>	☐
Navedite predmet dopune/promjene (npr. helikopter, avion, adresa ...) <i>Indicate subject of amendment/change (i.e. helicopter, aircraft, address...)</i>					

a	Naziv operatora / ime i prezime podnosioca <i>Organization name / Name and surname of applicant</i>		Telefon <i>Phone</i>	
			Faks <i>Fax</i>	
	Grad <i>City</i>	Adresa <i>Address</i>	e-mail <i>e-mail</i>	
			internet stranica <i>website</i>	
b	Ime vlasnika vazduhoplova <i>Name of Aircraft Owner</i>		Adresa ukoliko se razlikuje <i>Address if different from above</i>	
c	Datum planiranog početka rada <i>Date of intended commencement of operations</i>			

d	Vrste operacija <i>Type of operations</i>	Nekomercijalne operacije <i>Noncommercial operations</i>	☐	Komercijalne operacije <i>Commercial operations</i>	☐	Obuka <i>Training</i>	☐
		Operacije na zemaljskim površinama <i>Ground surface operations</i>	☐	Operacije na vodenim površama <i>water surface operations</i>	☐	Operacije na zemaljskim i vodenim površinama <i>Ground / water surfaces operations</i>	☐
		Vanaerodromsko slijetanje i polijetanje na terene do 1000 m nadmorske visine <i>Out of airfield landing and take-off operations up to 1000m ASL</i>	☐	Vanaerodromsko slijetanje i polijetanje na terene preko 1000 m nadmorske visine <i>Out of airfield landing and take-off operations more than 1000m ASL</i>	☐		

e	Klasa / Tip vazduhoplova <i>Class / Type of Aircraft</i>	Avion <i>Aircraft</i>	☐	Jedriliica <i>Glider</i>	☐
		Helikopter <i>Helicopter</i>	☐	Zmaj <i>Hang Glider</i>	☐
		Balon <i>Free Balloon</i>	☐	Paraglajder <i>Paraglider</i>	☐
		Ultralaki vazduhoplov <i>Ultra-light aircraft</i>	☐	Ostali (opisati ispod) <i>Other / None of above (describe below)</i>	☐

f	Vazduhoplovi <i>Aircrafts</i>	Klasa/Tip <i>Class/Type</i>	Registracija <i>Registration</i>	Plovidbenost <i>C of A categories</i>	Podaci o polisi osiguranja <i>Details of insurance held</i>	Heksadecimalni ELT broj <i>Hexadecimal ELT Number</i>	

g	Kvalifikacije pilota <i>Pilot qualifications</i>	Ime i prezime <i>Name</i>	Tip dozvole <i>Type of licence</i>		Ovlašćenje <i>Ratings</i>	Ukupan broj sati letenja <i>Total flight time</i>	
			Private	☐			
			Commercial	☐			
			Private	☐			
			Commercial	☐			
			Private	☐			
			Commercial	☐			
			Private	☐			
			Commercial	☐			
			Private	☐			
Commercial	☐						
	Private	☐					
	Commercial	☐					

k Potvrđujem da su podaci dati na ovom obrascu tačni, da su sve letačke dozvole i ovlašćenja važeća za vazduhoplove koji se koriste za vanaerodromsko slijetanje i polijetanje. Za svaku promjenu ili dopunu gore navedenih podataka obavijestiću Agenciju civilnog vazduhoplovstva u roku od 3 (tri) dana.
I declare that the information provided on this form is correct, all pilot licences are current and rated to the aircraft on which they are used for off airfield landing and take-offs. I will notify the Civil Aviation Authority of all changes to the information provided in 3(three) days.

Datum <i>Date</i>

Potpis operatora / podnosioca <i>Signature operator / applicant</i>

Napomena/ Remarks:

- ⇒ Popuniti štampanim slovima prazna polja, označiti sa "X" odgovarajuće kvadrate / *Fill the form in capital letters white fields, mark appropriate fields with "X".*
- ⇒ Ukoliko vršite dopunu/promjenu/obnovu/produženje registracije, u rubrici br.1 označite broj pod kojim se vaša registracija vodi. Ukoliko prvi put podnosite zahtjev, ostavite ta polja prazna. / *In case of registration's amendment/change/renewal/ revalidation in column 1 indicate under which your registration is accepted. If you submit this request for the first time leave those fields empty.*

Prilozi / Attachments:

- Uz zahtjev dostaviti dokaze iz rublike (f) i (g) / *Copies of evidence for column (f) and (g)*
- Uz zahtjev dostaviti kopije letačkih dozvola i kopiju stranica knjižice evidencije naleta pilota sa vidljivom strukturom naleta i naleta ostvarenog u periodu od 90 dana prije podnošenja zahtjeva / *Copy of pages of pilot logbook with structure of total flight time and pilot flight time in period of 90 days before application*
- uz zahtjev za obavljanje komercijalnih operacija dostaviti operativni priručnik / *Operation Manual shall be approved before issuing the approval of out of airport landing and takeoff operations for commercial operations*

Preuzimanje odobrenja/ Aquisition of Approval letter:

- Lično ili kurirom / *Personal or by courier*
- Poštom na kućnu adresu / *By post to home adress*

Popunjiva ovlašteno lice iz Agencije za civilno vazduhoplovstvo <i>To be fulfilled by Authorized CAA Person</i>			
Proveru uslova za registraciju izvršio je nadzornik <i>Verification of the requirements for registration process done by aviation supervisor:</i>			
Kandidat <i>Candidate</i>	ispunjava <i>meets</i>	ne ispunjava <i>does not meet</i>	uslove za registraciju <i>The requirements for registration</i>
Datum <i>Date</i>	Ime i prezime <i>Name and Surname</i>		Potpis <i>Signature</i>
	☐ ☐		
Direktor sektora sigurnosti <i>Director of Aviation Safety Division</i>	odobrava <i>approve</i>	ne odobrava <i>not approve</i>	vanaerodromsko slijetanje i polijetanje <i>out of airfield landing and take-offs</i>
Napomena / Notes:			
	☐ ☐		
Datum <i>Date</i>	Ime i prezime <i>Name and Surname</i>		Potpis <i>Signature</i>